

PÁLFI DÉNES

FEKETE ÉS PIROS NAPOK

*„Egyetlen napomért sem szégyenkezik szívem”
(Jób 27,6 – katolikus fordítás)*

Az év utolsó óráiban természetes, magától értetődő feltennünk a számonkérő kérdést: milyen is volt ez az esztendő, milyenek voltak napjai?

Ha a falinaptárra tekintünk, láthatjuk, hogy azon fekete- és pirosbetűs napok váltogatták egymást, számszerint 300 feketebetűs és 65 pirosbetűs nap, a hétköznapok és az ünnepnapok arányát jelölve, arra figyelmeztetve bennünket, hogy életünkben ideje van a munkának, és ideje az ünneplésnek, a pihenésnek. Sokan csak a feketebetűs, szürke hétköznapokat látták, a pirosbetűseket nem. Éjt nappallá, ünnepnapot is hétköznapná tevő, test-, lélek- és idegőrlő igyekezet, hajsza, földi kincsekért való szakadatlan rohanás, közömbösség, fásultság „vakította meg” őket. S életükből – sajnálatos módon – kiestek a pirosbetűs napok, az Isten- és emberszeretet, a lelki és szellemi értékek.

Hányan voltak, akiknek életében a szenvedés, a szegénység, a nyomorúság, a gyász, a fájdalom feketebetűssé változtatta a pirosbetűs napokat is! Gondoljunk csak a világ számos táján lejátszódott természeti katasztrófák, árvizek, földrengések, járványok áldozataira, akik könnyeik, súlyos, emberéletet is követelő veszteségeik, az őket ért csapások miatt csak fekete napokat „láttak” ebben az esztendőben. Gondoljunk arra a családra, amelynek tagjai kevéssel karácsony előtt veszítettek el fájó hirtelenséggel egy drága hitvest, szülőt, nagyszülőt, testvért, gyermeket, s amelyben a szeretet ünnepének pirosbetűs napján fekete gyászba borultak a szívek.

Aztán voltak, ha kevesen is, olyanok, akik a „szürke” hétköznapokat is ünneppé, a feketebetűs napokat is pirosbetűssé tudták tenni hitükkel, szeretetükkel, jóságukkal, egymás iránti hűségükkel, ragaszkodásukkal, becsületükkel, emberségükkel, lelkiismeretes munkájukkal, áldozatukkal, lelki és szellemi, igazi értékek gyűjtésével. Egy lelkészt arról kérdeztek meg: hol fogja ünnepelni a karácsonyt, hol tölti a szilvesztert? Mikor azt felelte, hogy otthon, családjában, gyülekezetében, csodálkozva néztek rá: hát nektek ezek nem ünnepek? De igen – válaszolta a lelkész. Csakhogy számunkra az év minden egyes napja ünnep.

Sajnos kevesen vannak, akik így gondolkoznak és élnek, akik életvitelükkel bánatból is örömet, veszteségből is sikert, a hétköznapokból is pirosbetűs ünnepet teremtenek. És sokan azok, akik gyarlóságukkal, emberhez méltatlan életükkel „befeketítik”, elünneptelenítik az évet, s aztán siránkoznak, hogy rossz volt

az esztendő! Az ilyenek nem veszik észre azt sem, hogy fekete- vagy pirosbetűs napjaival, de múlik az esztendő, múlnak az évek, s velük együtt múlik az *élet*, az ő életük is. Éppen ezért, értékelniük kellene az életet, megérteniük, hogy minden nap, sőt minden perc számít és fontos. Milyen érzékletes e tekintetben az alábbi gondolatmenet is: „Hogy megértsd, mennyit ér egy Év, kérdezd meg a diákot, akinek ismételnie kell. Hogy megértsd, mennyit ér egy Hónap, kérdezd meg az anyát, aki koraszülöttet hozott a világra. Hogy megértsd, mennyit ér egy Hét, kérdezd meg a hetilap szerkesztőjét. Hogy megértsd, mennyit ér egy Óra, kérdezd meg a szerelmest, aki találkozóra vár. Hogy megértsd, mennyit ér egy Perc, kérdezd meg az utast, aki lekéste a vonatot. Hogy megértsd, mennyit ér egy Másodperc, kérdezd meg az autóst, aki nem tudta elkerülni a balesetet. Hogy megértsd, mennyit ér egy Tizedmásodperc, kérdezd meg a sportolót, aki csak ezüstérmét nyert az olimpián. Minden Pillanat kincs, ami a tied. És emlékezz, hogy az idő senkire sem vár. A Tegnap történelem, a Holnap rejtelem, a Ma ajándék”.

Ahhoz, hogy ezt felismerjük, sokszor drága árat kell fizetnünk. Igazából akkor érezzük, milyen fontos volt egy év, egy hónap, egy hét, egy nap, egy perc, egy másodperc, amikor már elveszítettük azt. Megfeledkezve arról, hogy Isten minden pillanatot drága kincsként, minden évet felbecsülhetetlen ajándékként ad nekünk azért, hogy lelki értékeinkkel, tehetségeinkkel pirosbetűs nappá tegyük minden napját, „bársonyon futó” perccé minden percét és pillanatát.

Vajon mi ezt tettük-e az Istentől nekünk ajándékozott „rég” évvel? Vajon el tudjuk-e mondani annak végéhez közeledve, a szenvedő, de szenvedéseiben is feddhetetlen Jóbbal: „Egyetlen napomért sem szégyenkezik szívem”? Ott volt-e életemben ennek az évnek napjain, akár piros- akár feketebetűsek voltak azok, a hit, a szeretet, az Isten gyermekéhez méltó magatartás, tiszta, becsületes, feddhetetlen életem tette-e szégyennélkülivé, ünnepivé minden napomat, hogy ma, amikor az óra éjfél mutat, ne kelljen szemlesütve megállnom Isten, s az Ő szavát visszhangzó lelkiismeretem ítélőszéke előtt?

Azt hiszem, nagyon kevesen tudnak őszinte igennel válaszolni a számonkérő kérdésekre. De tehetik azok, akik Istenben bízva éltek napjaikat, zsoldáros lélekkel és tettekkel igazolva hitüket: „Szívemet Hozzád emelem / És Benned bízom, Uram. / És meg nem szégyeníttem, / Nem nevet senki rajtam. / Mert szégyent nem vallanak, / Akik Hozzád esedeznek. / Azok pironkodjanak, / Akik hitetlenül élnek.” (185. ének)

Igennel felelhetnek azok, akiket a szeretet jézusi törvénye vezérelt az év minden napján, s akik így élve elmondhatják az egyik gondolkodóval: „Amint visszatekintünk életünkre, azt látjuk, hogy azokban a pillanatokban éltünk igazán, amikor a szeretet vezérelte cselekedetünket.” (Henry Drummond)

Tiszta szívvel mondhatnak igent azok, akik mindent megtettek annak érdekében, hogy „a gonosz napokban, áron is megvegyék az alkalmakat”, egy szép emberi élet megélésének Isten által felkínált alkalmait, akik nem vesztegették,

tékozolták el idejüket haszontalan földi dolgokra, akiket „nyugtalanít minden visszapillantásnál az elveszett idő gondolata”, s akik tudják: „az az idő tekinthető elveszettnek, melyben nem emberként éltünk.” (D. Bonhoeffer) S akiknek visszanézve a tovatűnő évre nem kell ezt mondaniuk: „Istenem, de elrontottam az életemet!”

Összegezve: csak azok mondhatják el az óév utolsó óráiban: „Egyetlen napomért sem szégyenkezik szívem”, akik Isten segítségével, az év piros- vagy feketebetűs napjain egyaránt meg tudtak maradni embernek, szerető szívű embernek, minden körülményben. Hogy ez mennyire sikerült, azt mindenki maga tudja, ha őszinte önmagával szemben.

De ha nem is sikerül „szégyenkezés nélkül” lezárni az óévet, ne feledjük, hogy Isten, atyai szeretetéből újabb lehetőség és alkalom kínálkozik erre számunkra a rövidesen „megszülető” új évben! Ebben a hitben kérjük Reményik Sándor szavait kölcsön véve: „Ó, Isten, teremts hát a semmiből / Új esztendőt nekünk, / Fehér lapot, hogy írjuk végre rá / Igaz történetünk’: / A szeretet s a jóság álmait.” (*Szilveszter-éjszaka*)

Adja Ő, a mindenható Isten, hogy az új esztendő „fehér lapjára” csak szeretetünk és jóságunk álmai, cselekedetei kerüljenek, s tegyék „szégyennélkülivé”, pirosbetűs ünnepnappá az előttünk álló évnek mind a 365 napját. Ámen.

DR. SZABÓ ÁRPÁD

KARÁCSONY VÁLASZADÁSRA KÉSZTET

Szárnyakon repül az idő, újra itt van karácsony! És minket újra hatalmába kerít a lázas készülődés. Szeretnénk, ha majd, akkor este minden tökéletes lenne: a lakás, a család, az ajándékok, a vacsora; minden gyönyörű és mindenki boldog lenne. Ezt a vágyat még fokozza bennünk a minket körülvevő környezet: a média, az üzlet, a reklám. Pedig ezek csak pótlékokkal töltik meg azt az alapvető vágyat, amely bennünk összhangra, békére, szeretetre, boldogságra, tehát az élet teljességére éhes. Minden évben karácsonykor megpróbáljuk betölteni azt az űrt, amelyet mindennapjaink gépies életgyakorlata támaszt bennünk. De azt is tudjuk, hogy ez az alkalom is csak egy próbálkozás lesz, mert a fentiek, bármennyire vonzóak is, csak szomjunkat oltják, és nem adnak végleges megoldást.

Karácsony, Jézus születésének ünnepe, ami napjainkban a fogyasztói társadalom legnagyobb ünnepévé, a legnagyobb üzletté lett. Ezért fontos számunkra a készülődés zűrzavarában meghallani karácsony üzenetét, elgondolkodni jelentőségén, és elbeszélgetni életet átalakító szépségéről.

A betlehemi születéstörténetet már hosszú idő óta rózsaszín felhő burkolja be: a színes égökkel feldíszített fenyőfák, a betlehemi szereplők változatos, de ugyanakkor megszokott látványa, a megdicsőült tekintetű Mária, akit sem az utazás, sem pedig a szülés nem viselt meg, az öreg és ezért bölcsen háttérbe húzódó József. Mennyei fény, égi zene, térdelő pásztorok, díszes ruhába öltözött keleti bölcsek vagy királyok gazdag ajándékokkal. Kedves, meleg hangulatot árasztó kép, ahol mindenki tudja, hogy mi miért történt, felfogja és érzi a helyzet világtörténeti jelentőségét és méltóságát. Ennek a gyermeket és felnőttet egyaránt elvarázsoló képnek tagadhatatlanul van bibliai alapja.

A születéstörténetek nem Jézus életének első szakaszát akarják elénk vetíteni, hanem nyitányai Máté és Lukács evangéliumának, tehát komoly teológiai kérdésekre választ adó Krisztus-történetek, amelyek már az egész történetet kicsiben elénk tárják. Bevezetnek minket az evangéliumba, amelynek üzenete: Jézusban, Isten választottjában az atyáknak adott ígérek beteljesültek. Ezzel érthetővé válik, hogy az evangélium központi témáját nem a születéstörténetek alkotják. A központ Jézus maga, tanítása, cselekedetei és szenvedése. Evangéliuma, életpéldája és sorsa által állítja elénk azt a konkrét értékrendet, mint mértéket, amelyhez nekünk itt és most igazodnunk kellene.

A történetekben tehát sehol sincs szó „Csendes éjről és égszemű gyermekről”, a jászol és a rongyok a szegénység és az alacsony sorsúak osztályrésze. Jézus születése a rangsorok és értékek átrendezését jelenti. Új alapokra helyezi az